

کم گویی و گزیده گویی مصداق حکمت عملی است

استاد درس خارج حوزه علمیه قم کم گویی و گزیده گویی را بیانگر حکمت دانست و گفت: کنترل زبان عاملی برای دور شدن از آتش دوزخ است.

استاد درس خارج حوزه علمیه قم کم گویی و گزیده گویی را بیانگر حکمت دانست و گفت: کنترل زبان عاملی برای دور شدن از آتش دوزخ است.

به گزارش خبرنگار مهر، آیت الله احمد عابدی در جلسه هفتگی درس اخلاق با بیان اینکه از برخی احادیث اخلاقی با عنوان حکمت عملی یاد می شود، اظهار داشت: حکمت عملیه تعریف خاصی دارد و مقصود دقیق آن اخلاق نیست؛ برای مثال کسی که تجربیات عمر خود را برای دیگری بیان می کند در روایات از آن به عنوان حکمت عملی یاد می شود.

استاد درس خارج حوزه علمیه قم ادامه داد: پیامبراکرم (ص) اهتمام خاصی به حکمت های عملی داشتند به گونه که وقتی کسی از یمن می آمد ایشان حال قیس بن سعد را می پرسیدند و می فرمودند قیس صحبت جدیدی نقل نکرده است؟ قیس حکمت های عملی چون پند، اندرز و تجربیات عمر را بیان می کرد.

وی گفت: یکی از حکمت های عملی این کلام است که می گوید آیا چیزی جز حرف ها انسان را در آتش می اندازد؟ احتمال دارد مقصود از این کلام آن باشد که انسان به واسطه حرف های خودش با صورت وارد آتش جهنم می شود یا ممکن است منظور این سخن آتش جهنم نباشد و مراد دنیا باشد.

آیت الله عابدی با استناد به فرازی از کلام امیرمؤمنان علی (ع) در کتاب شریف نهج البلاغه، اظهار داشت: حضرت می فرمایند: هر کس نمی داند را نمی گوید مرگ بر او باد؛ گاهی مراد از مرگ اینگونه معنا می شود که هر چه از فرد می پرسند جواب می دهد، یا ممکن است مراد اظهار نظر کردن در همه امور و گرفتار شدن فرد باشد و یا ممکن است مقصود کسی باشد که هر حرفی را می زند و هر حرفی از دهانش خارج می شود، چنین انسانی احتمال به گناه افتادنش وجود دارد و همین موجب جهنمی شدن او می شود، یا احتمال دارد در همین دنیا گرفتار شود و همچنین ممکن است این کلام امیر نوعی نفرین باشد.

این استاد برجسته حوزوی ادامه داد: جنبه اخلاقی این کلام نیز آن است که انسان باید مراقب حرف زدن خود باشد و همواره به شب اول قبر و یوم الحساب فکر کند چرا که در شب اول قبر و روز قیامت از اعمال انسان چون نماز خواندن سوال می شود.

وی با طرح این پرسش که چرا بعد از مرگ دو مرتبه از انسان سوال می شود؟ آیا نوع پرسش ها متفاوت است؟ پاسخ داد: در شب اول قبر از انسان سوال می شود آیا نماز خواندی؟ و در قیامت این پرسش مطرح می شود که نماز تو چه تأثیر و نقشی در خودت و دیگران داشته است. بنابراین در قیامت علل و اسبابی که در آن تأثیر داشته و همه معلول های بعدی مورد حساب قرار می گیرد.

آیت الله عابدی با تأکید بر اینکه انسان همواره باید مراقب سخن گفتن خود باشد، بیان داشت: اخلاق پیامبراکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) چنین بود هر کسی با ایشان از مؤمن گرفته تا کافر برخورد می کرد می گفت من پیامبر را از پدر و مادرم بیشتر دوست دارم؛ پیامبر با مردم چنین رفتار می کردند. شاید کسی به اندازه ابوسفیان قلب حضرت را نیاززده باشد اما او نیز می گفت من شخصی به خوش اخلاقی پیامبر ندیدم.

این استاد برجسته حوزوی بیان کرد: انسان نباید راحت به کسی نسبت ناروا بدهد، این نسبت ها نزد خداوند بسیار مهم است و نشانه ضعف آدمی محسوب می شود؛ آیت الله خویی دشمنان بسیاری داشت هر گاه به ایشان خبر می رسید فلان دشمن شما فوت کرد بلند می گفت «رحمت الله علیه» و اظهار تأسف و تأثر می کرد و نسبت به همه احترام می گذاشت. عالم و مجتهدی را سراغ دارم که بیش از ۱۵ سال از همسر بیمارش مراقبت کرد بدون اینکه لب به شکوه باز کند؛ همین نوکری ها انسان را به جایی می رساند.